

IZPIT IZ NUMERIČNIH METOD

21. junij 2013

1. Zapišite tri korake sekantne metode za enačbo

$$x + \frac{x^3 + 3}{2} = 0,$$

kjer za začetna približka vzamete $x_0 = -3$ in $x_1 = -2$.

Rešitev: Korak sekantne metode je

$$x_{n+1} = x_n - f(x_n) \cdot \frac{x_n - x_{n-1}}{f(x_n) - f(x_{n-1})},$$

kjer je $f(x) = x + \frac{x^3+3}{2}$. Dobimo

$$x_2 = x_1 - f(x_1) \cdot \frac{x_1 - x_0}{f(x_1) - f(x_0)} = -1.5714,$$

$$x_3 = x_2 - f(x_2) \cdot \frac{x_2 - x_1}{f(x_2) - f(x_1)} = -1.5714,$$

$$x_4 = x_3 - f(x_3) \cdot \frac{x_3 - x_2}{f(x_3) - f(x_2)} = -1.5714.$$

2. Izračunajte integral

$$\int_{-2}^1 2xe^x dx$$

z uporabo trapezne in Simpsonove tretjinske formule za $n = 6$. Rezultate primerjajte s točno vrednostjo integrala (per partes).

Rešitev: Ker je $h = \frac{b-a}{n} = \frac{1}{2}$ in $f(x) = 2xe^x$, dobimo s trapezno metodo

$$I_t = \frac{h}{2} (f(-2) + 2f(-3/2) + 2f(-1) + 2f(-1/2) + 2f(0) + 2f(1/2) + f(1)) = 1.04233,$$

s Simpsonovo tretjinsko metodo pa

$$I_s = \frac{h}{3} (f(-2) + 4f(-3/2) + 2f(-1) + 4f(-1/2) + 2f(0) + 4f(1/2) + f(1)) = 0.819151.$$

Točna vrednost integrala je

$$I = \int_{-2}^1 2xe^x dx = 2xe^x \Big|_{-2}^1 - 2 \int_{-2}^1 e^x dx = 2xe^x \Big|_{-2}^1 - 2e^x \Big|_{-2}^1 = 6e^{-2} = 0.812012.$$

3. Rešite robni problem

$$y''(x) = -2x, \quad y(0) = 0, \quad y(1) = 2,$$

kjer interval $[0, 1]$ razdelite na $n = 4$ enako dolge podintervale. Ali lahko gornji sistem enačb rešimo z Gauss-Seidlovo iteracijo?

Rešitev: Dobimo sistem treh enačb

$$\frac{y_{i-1} - 2y_i + y_{i+1}}{h^2} = -2x_i, \quad i = 1, 2, 3,$$

kjer je $h = \frac{b-a}{n} = \frac{1}{4}$, $y_0 = 0$ in $y_4 = 2$. Sistem ima rešitev $y_1 = \frac{37}{64}$, $y_2 = \frac{9}{8}$ in $y_3 = \frac{103}{64}$. Sistem lahko rešimo z Gauss-Seidlovo iteracijo, saj je diagonalno dominanten, ni pa strogo diagonalno dominanten.